وزیر

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنعت، معدن و تجارت

شماره: ۴۴۹۶۸۳۴
تاریخ: ۱۴۰۳/۱۱/۰۷
ساعت:
پیوست:

جناب آقای محمدعلی دهقان دهنوی

معاون محترم وزیر و رییس سازمان توسعه تجارت ایران

باسلام

به پیوست دستورالعمل اجرایی نحوه اخذ ضمانت‌نامه به‌منظور افزایش سقف اعتباری کارت بازرگانی جهت واردات و صادرات، موضوع بند ۱۳ ماده ۱۰ آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات جهت اجرا ابلاغ می‌شود.

سیدمحمد اتابک

رونوشت:
- معاونان محترم
- مشاوران محترم
- مدیران عامل و روسای محترم سازمان‌ها، شرکت‌ها، صندوق‌ها و موسسات وابسته جهت اطلاع
- مدیران کل محترم صنعت، معدن و تجارت ۳۱ استان و جنوب کرمان جهت اطلاع
- جناب آقای صمد حسن‌زاده، رییس محترم اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران جهت اطلاع

IRAN IMPEX
about:blank
IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)
CamScanner

دستورالعمل اخذ ضمانت‌نامه جهت افزایش سقف صادراتی بازرگانان

سازوکار اخذ ضمانت‌نامه جهت افزایش سقف صادرات بازرگانان در سامانه یکپارچه اعتبارسنجی و رتبه‌بندی اعتباری در ۶ بند شامل «افراد مشمول»، «مبلغ متناسب ضمانت‌نامه»، «شرایط ضمانت‌نامه»، «نحوه اخذ»، «تشخیص عدم ایفای تعهد» و «نحوه وصول/ابطال» به قرار زیر ابلاغ می‌گردد.

بند ۱. افراد مشمول:

حداقل شرایط لازم برای دریافت ضمانت‌نامه جهت افزایش سقف صادرات بقرار زیر است:

- هر بازرگان می‌تواند تنها یک ضمانت‌نامه فعال در سیستم داشته باشد
- میزان بازگشت ارز صادرات بازرگان باید بیشتر از حداقل مجاز تعیین شده قانونی باشد.

بند ۲. مبلغ متناسب ضمانت‌نامه:

پس از اعلام میزان سقف مورد نیاز بازرگان (بر حسب دلار) جهت افزایش سقف صادراتی در سامانه، مبلغ متناسب ضمانت‌نامه از رابطه زیر محاسبه می‌شود:

$$\text{مبلغ متناسب ضمانت‌نامه} = \alpha \times Rate_{risk} \times Z$$

در رابطه فوق به ترتیب:

الف- مقدار ضریب آلفا برای واحدهای غیرتولیدی از جدول زیر بدست می‌آید:

رتبه	کمتر از ۴۰۰	رتبه‌های بیشتر از ۴۰۰
آلفا	$\left(\frac{b}{a^{\frac{\text{رتبه}-۶۷۶}{۶۷۶}}}+c\right)$	$\left(-\frac{b}{a^{\frac{-\text{رتبه}+۶۷۶}{۶۷۶}}}+c\right)$
a	۱۳.۶۱	۴۰
b	۰.۰۵۳	۱.۰۴۵
c	۰.۷۶۷	۱.۱۴۶

و برای واحدهای تولیدی از جدول زیر قابل محاسبه است:

رتبه	کمتر از ۴۰۰	رتبه‌های بیشتر از ۴۰۰

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)
CamScanner

الفا	$(\frac{b}{a^{\frac{۶۷۶-رتبه}{۶۷۶}}}+c)$	$(-\frac{b}{a^{\frac{-۶۷۶+رتبه}{۶۷۶}}}+c)$
a	۳۱۸.۲۴	۶۴۸۵.۰۲
b	۰.۰۰۲	۰.۲۴
c	۰.۳۰۷	۰.۳۴

نمودار تغییرات ضریب آلفا برای واحدهای تولیدی و غیرتولیدی در شکل ۱ آمده است:

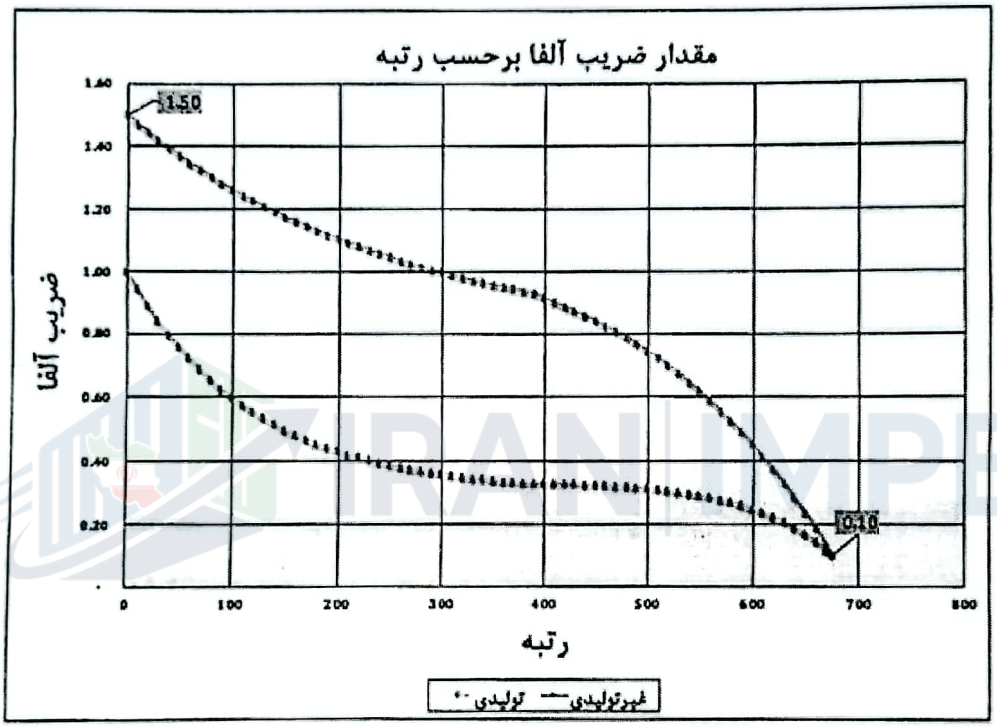

شکل۱. نمودار تغییرات ضریب آلفا بر حسب رتبه

- ۶۷۶: نشانگر بالاترین رتبه صادرکنندگان در سامانه است.
- برای بازرگان حقیقی و حقوقی با سابقه کارت بازرگانی کمتر از ۱۲ ماه، مقدار ضریب آلفا برابر با ۱ در نظر گرفته خواهد شد.

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)
CamScanner

ب- مقصود از $Rate_{risk}$ ضریبی از نرخ ارز در سامانه ETS است که از مطابق رابطه زیر تعیین می‌شود:

$Rate_{risk} = b \times$ نرخ ارز در سامانه مرکز مبادله طلا و ارز

- نرخ ارز در سامانه نیما به نرخ روز ثبت درخواست صدور ضمانت‌نامه محاسبه می‌شود. همچنین مقدار ضریب b توسط سازمان توسعه تجارت بروز خواهد شد. در حال حاضر این ضریب برابر با ۰،۳ در نظر گرفته شده است.

ج- مقصود از Z میزان سقف درخواستی بازرگان است.

بند ۳. اهم شرایط ضمانت‌نامه:

۳-۱. تاریخ سررسید ضمانت‌نامه ۱۲ماهه در نظر گرفته شود.

۳-۲. ضمانت‌نامه پس از صدور، امکان ابطال شدن ندارد مگر آن که بازرگان هیچ صادراتی بعد از صدور ضمانت‌نامه (افزایش سقف در سامانه) انجام نداده باشد و یا کل تعهدات خود در هنگام ثبت درخواست ابطال را مطابق «بند ۵» این دستورالعمل تسویه کند. در صورت تایید سازمان توسعه تجارت و اعلام به مرجع صدور، ضمانت نامه ابطال می شود

۳-۳. مبلغ متناسب ضمانت‌نامه برحسب فرمول «بند ۲» محاسبه می‌شود که بازرگان ملزم به اخذ ضمانت‌نامه معتبر معادل آن از بانک عامل یا مرجع صدور ضمانت‌نامه می‌باشد.

۳-۴. ۱۰ ماه پس از صدور ضمانت‌نامه، عدد سقف ضمانت‌نامه صفر خواهد شد.(ضمانت نامه تا تاریخ سررسید اعتبار دارد اما سقف حاصل از آن در دو ماه پایانی قابل استفاده نیست)

۳-۵. پذیرش ضمانت‌نامه جدید در طول مدت اعتبار در صورت جایگزینی با ضمانت‌نامه با مبلغ بالاتر امکان‌پذیر است.

۳-۶. تمدید سررسید ضمانت نامه در صورتی امکان پذیر است که تعهدات جدید سررسید شده رفع نشده نداشته باشد.

۳-۹. چنانچه اعتبار ضمانت‌نامه به اتمام رسد(در پایان ماه ۱۲ام) و درصد عدم ایفای تعهد طبق رابطه «بند ۵» بزرگتر از ۴۰ درصد باشد، برای یک سال پس از اتمام اعتبار، اجازه استفاده مجدد از ضمانت‌نامه را نخواهد داشت.

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)
CamScanner

1/29/25, 8:35 AM Temporary Printing Window

۳-۱۰. چنانچه تا تاریخ اعتبار ضمانت‌نامه(در پایان ماه ۱۲ام) ، بخشی از تعهدات جدید ایجادشده بازرگان پس از صدور ضمانت‌نامه رفع نشده باشد (درصد عدم ایفای تعهد طبق رابطه «بند ۵» بزرگتر از ۰ باشد)، بعنوان یک شاخص منفی در رتبه‌بندی بعدی وی در سامانه لحاظ خواهد شد.

۳-۱۱. ضمانت‌نامه در وجه (ذینفع) «سازمان توسعه تجارت ایران» به شناسه ملی ۱۴۰۰۲۹۵۶۲۰۴ صادر می‌گردد.

۳-۱۲. حداقل میزان سقف درخواستی از طریق اخذ ضمانت‌نامه یک میلیون دلار می باشد.

بند ۴. نحوه اخذ ضمانت‌نامه:

فرایند درخواست ضمانت‌نامه برای افزایش سقف صادراتی توسط سازمان توسعه تجارت اعلام می‌گردد.

بند ۵. تشخیص عدم ایفای تعهد:

در تاریخ اتمام اعتبار ضمانت‌نامه یا تسویه زودتر از موعد، میزان عدم ایفای تعهدات بازرگان با در نظر گرفتن تعاریف زیر قابل محاسبه است:

- تعهدات ایفانشده بازرگان در لحظه صدور ضمانت نامه:

$C_0 =$ کل تعهدات در لحظه صدور ضمانت‌نامه − میزان بازگشت ارز در لحظه صدور ضمانت‌نامه

- تعهدات جدید بازرگان بعد از صدور ضمانت‌نامه:

$C_{new} =$ کل تعهدات در لحظه صدور ضمانت‌نامه − کل تعهدات در لحظه اتمام اعتبار ضمانت‌نامه یا تسویه زودتر از موعد − $\max($مانده سقف در لحظه صدور ضمانت‌نامه$, 0)$

- میزان بازگشت ارز در لحظه صدور ضمانت‌نامه: R_0
- میزان بازگشت ارز در لحظه اتمام اعتبار ضمانت‌نامه، تسویه زودتر از موعد: R_f

بدین ترتیب میزان بازگشت ارز جدید بعد از صدور ضمانت‌نامه تا لحظه تسویه از رابطه زیر قابل محاسبه است:

میزان بازگشت ارز جدید: $\Delta R = R_f - R_0$

- میزان کل سقف درخواستی بازرگان در دوره اعتبار: Z

در این صورت درصد عدم ایفای تعهدات از رابطه زیر محاسبه می‌شود:

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)
CamScanner

$$\beta = min(\frac{C_{new} + ۰.۶ \times C_{.} - \Delta R}{Z}, ۱)$$

مقدار ضبط ضمانت‌نامه برابرست با:

مقدار ضبط ضمانت‌نامه = β * (مبلغ متناسب ضمانت‌نامه)

بند ۶. نحوه وصول/ابطال

ابطال و وصول(تسویه) ضمانت‌نامه صادراتی به دو حالت تقسیم می‌شود:

۱. ابطال و وصول ضمانت‌نامه به درخواست بازرگان:

در این حالت تا «کمینه تاریخ درخواست ابطال یا انتهای ماه دهم» میزان تعهدات جدید بازرگان از زمان صدور ضمانت‌نامه و بازگشت ارز بازرگان تا تاریخ روز استعلام شده و چنانچه بازرگان هیچ تعهد جدیدی ایجاد نکرده باشد و یا درصد عدم ایفای تعهدات بازرگان طبق رابطه «بند ۵» برابر صفر باشد، با تایید سازمان توسعه تجارت، ضمانت‌نامه ابطال می‌گردد و سقف حاصل از ضمانت‌نامه صفر می‌شود. در غیراینصورت امکان ابطال ضمانت‌نامه تا تاریخ سررسید وجود ندارد.

۲. ابطال ضمانت‌نامه بصورت سیستمی در تاریخ سررسید:

در صورتیکه ضمانت‌نامه بازرگان قبل از اتمام اعتبار ضمانت‌نامه توسط خودش ابطال نشده باشد، تا «انتهای ماه دهم» میزان تعهدات جدید بازرگان از زمان صدور ضمانت‌نامه محاسبه شود و بازگشت ارز بازرگان در تاریخ سررسید ضمانت نامه استعلام و براین اساس درصد عدم ایفای تعهدات و مبلغ مورد نظر برای ضبط طبق رابطه «بند ۵» محاسبه و ضبط می‌گردد. همچنین مابقی ضمانت نامه مسترد و ضمانت نامه ابطال می‌شود.

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)
CamScanner

دستورالعمل اخذ ضمانت‌نامه جهت افزایش سقف واردات بازرگانان

سازوکار اخذ ضمانت‌نامه جهت افزایش سقف واردات بازرگانان در سامانه یکپارچه اعتبارسنجی و رتبه‌بندی اعتباری در ۶ بند شامل «افراد مشمول»، «مبلغ متناسب ضمانت‌نامه»، «شرایط ضمانت‌نامه»، «نحوه اخذ»، «تشخیص عدم ایفای تعهد» و «نحوه وصول/ابطال» بقرار زیر ابلاغ می‌گردد.

بند ۱. افراد مشمول:

حداقل شرایط لازم برای دریافت ضمانت‌نامه جهت افزایش سقف واردات بقرار زیر است:

- رفع تعهد ارزی واردات بازرگان بیشتر از ۹۰ درصد باشد.
- بدهی گمرکی نداشته باشد.

بند ۲. مبلغ متناسب ضمانت‌نامه:

با توجه به محدودیت ایجادشده برای ثبت سفارش در مرحله استعلام ضوابط و رد پیش‌فاکتور بدلیل کمبود سقف، میزان مبلغ متناسب ضمانت‌نامه برای مجموع کدتعرفه‌های مشمول دستورالعمل حاضر در پرونده ثبت سفارش‌شده از رابطه زیر محاسبه خواهد شد:

$$\text{مبلغ متناسب ضمانت‌نامه} = \alpha \times \left(\sum_{\text{کد تعرفه}} \left(\text{نرخ تعهدات گمرکی} * \text{نرخ ارز محاسبه حقوق ورودی} + \text{نرخ ریسک}\right)\right) \times \text{ارزش کل پرونده}$$

در رابطه فوق به ترتیب:

الف-مقدار ضریب آلفا از جدول زیر قابل محاسبه است:

رتبه	رتبه‌های کمتر از ۴۰۰	رتبه‌های بیشتر از ۴۰۰
مقدار ضریب آلفا	$\left(\frac{b}{a^{\frac{\text{رتبه}-718}{718}}}+c\right)$	$\left(-\frac{b}{a^{\frac{-\text{رتبه}+718}{718}}}+c\right)$
a	۲۵.۲۲	۴۳.۴۴
b	۰.۰۵۵۲	۰.۲۸۶
c	۰.۱۰۶۸	۰.۳۸۶

جدول۱. نحوه محاسبه آلفا

- عدد ۷۱۸ بالاترین رتبه در بازرگانان است.

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)
CamScanner

- نمودار تغییرات ضریب آلفا برحسب رتبه در شکل ۱ آمده است:

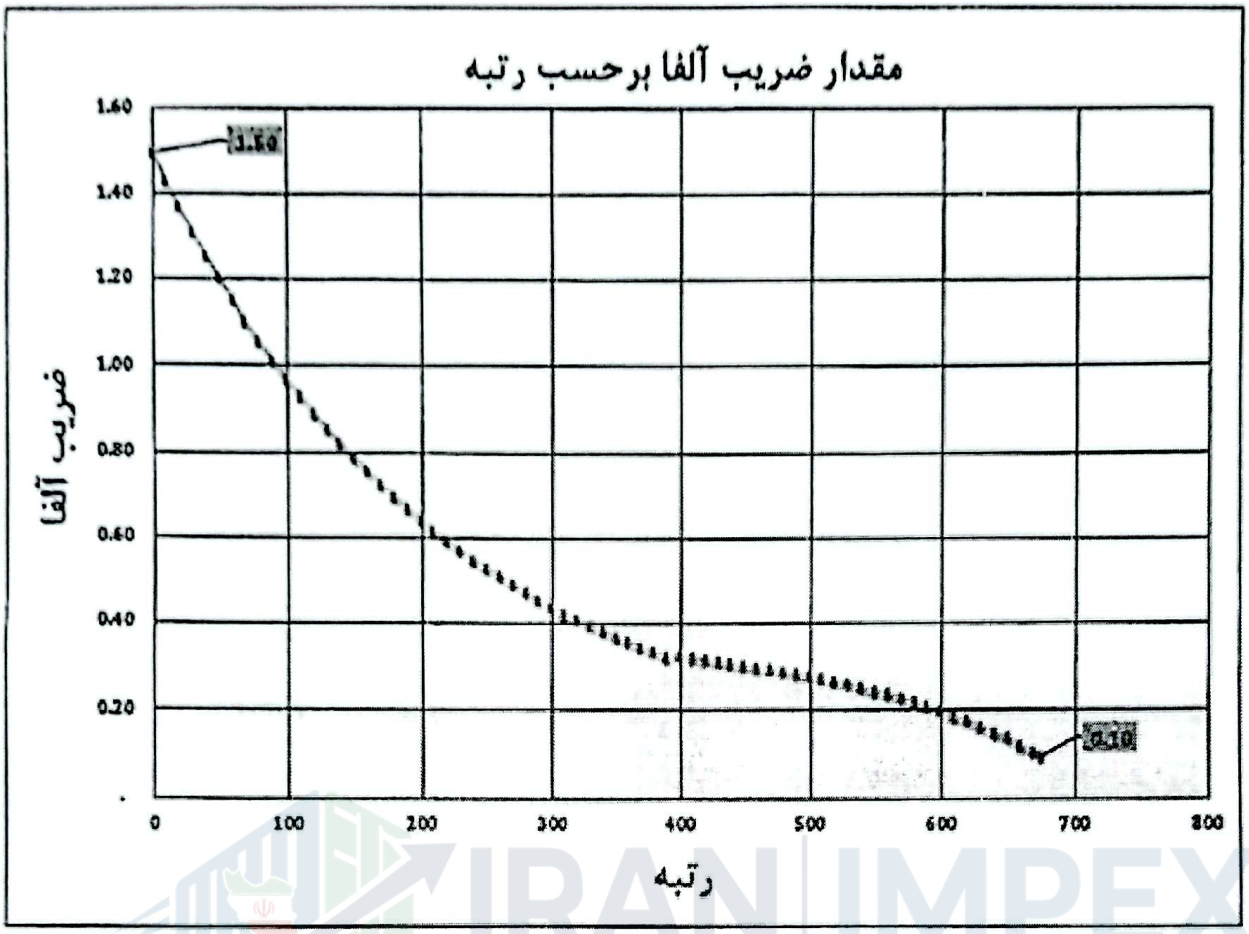

شکل ۱. مقدار ضریب آلفا بر حسب رتبه

- برای بازرگان حقیقی و حقوقی با سابقه کارت بازرگانی کمتر از ۱۲ ماه، مقدار ضریب آلفا برابر با ۱ در نظر گرفته خواهد شد.

ب-نرخ تعهدات گمرکی از رابطه زیر قابل محاسبه است:

درصد مالیات علی‌الحساب + درصد ارزش افزوده + درصد حقوق گمرکی + درصد سود بازرگانی = نرخ تعهدات گمرکی

ج- مقصود از نرخ ریسک ضریبی از نرخ ارز در سامانه ETS است که مطابق رابطه زیر تعیین می‌شود:

نرخ ارز در سامانه نیما $\times b$ = نرخ ریسک

- نرخ ارز در سامانه نیما به نرخ روز ثبت درخواست صدور ضمانت‌نامه محاسبه می‌شود. همچنین مقدار ضریب b براساس نظر کمیته‌ای متشکل از سازمان توسعه تجارت و بانک مرکزی بروز خواهد شد. در حال حاضر این ضریب برابر با ۰.۴ در نظر گرفته شده است.

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)
CamScanner

بند ۳. اهم شرایط ضمانت‌نامه:

۳-۱. تاریخ سررسید ضمانت‌نامه از زمان صدور ۱۲ماهه در نظر گرفته شود.

۳-۲. امکان تمدید ۶ ماهه ضمانت‌نامه در دوماه پایانی اعتبار ضمانت‌نامه مشروط به معتبر بودن ثبت سفارش وجود دارد. لازم بذکر است در هنگام تمدید ضمانت‌نامه، شرایط بازرگان برای دریافت ضمانت‌نامه مجدد بررسی شده و در صورت مشمول بودن طبق شرایط «بند۱» مبلغ متناسب ضمانت‌نامه مجدد طبق «بند۲» محاسبه خواهد شد.

۳-۳. ضمانت‌نامه برای یک پرونده صادر می‌شود و قابلیت استفاده مجدد ندارد. (حتی در صورت رفع تعهدات مربوط به آن پرونده)

۳-۴. ضمانت‌نامه پس از صدور، امکان ابطال شدن ندارد مگر آن که بازرگان تامین ارز مربوطه به آن ثبت سفارش را انجام نداده باشد و یا کل تعهدات خود در هنگام ثبت درخواست ابطال را تسویه کند که در هر دوحالت پس از تایید سازمان توسعه و اعلام به مرجع صدور، ضمانت نامه ابطال می شود.

۳-۵. مبلغ متناسب ضمانت‌نامه برحسب فرمول «بند ۲» محاسبه می‌شود که بازرگان ملزم به تامین آن نزد بانک عامل یا مرجع صدور ضمانت‌نامه می‌باشد.

۳-۶. در گام اول ضمانت‌نامه فقط برای واردات کالاهای اساسی کشاورزی، نهاده‌های دامی و ماشین‌آلات و تجهیزات خط تولید و انواع خودرو قابل استفاده است. افزایش لیست کالاها پس از آماده شدن زیرساخت سامانه‌ای برای سپردن ضمانت‌نامه با تایید وزیر صمت امکان پذیر است.

۳-۷. امکان اخذ ضمانت‌نامه صرفاً برای پرونده‌های ثبت‌سفارشی ممکن است که در مرحله استعلام ضوابط با حالت رد پیش فاکتور بدلیل کمبود سقف می‌باشند.

۳-۸. داشتن سهمیه ارزی واردات در کدتعرفه‌های ثبت‌شده در پرونده، پیش‌شرط لازم برای دریافت ضمانت‌نامه و افزایش سقف واردات است.

۳-۹. ضمانت‌نامه در وجه (ذینفع) «سازمان توسعه تجارت ایران» به شناسه ملی ۱۴۰۰۲۹۵۶۲۰۴ صادر می‌گردد.

بند ۴. نحوه اخذ ضمانت‌نامه:

فرایند درخواست ضمانت‌نامه برای افزایش سقف وارداتی توسط سازمان توسعه تجارت اعلام می‌گردد.

IRAN IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)
CamScanner

Temporary Printing Window

بند ۵. تشخیص عدم ایفای تعهد:

در تاریخ اتمام اعتبار ضمانت‌نامه و یا تسویه زودتر از موعد، مبلغ ضبط ضمانت‌نامه (D) از رابطه زیر محاسبه می‌شود:

$$D = \min\left\{\text{مبلغ ضمانت‌نامه}, \left(\frac{\text{ارزش اظهارنامه گمرکی بدون اعلامیه تامین ارز + ارزش تامین ارز رفع تعهد نشده}}{\text{ارزش کل پرونده}}\right) \times \text{مبلغ ضمانت نامه} + \text{میزان بدهی مالیاتی} + \text{میزان بدهی گمرکی}\right\}$$

بند ۶. تسویه ضمانت‌نامه

(تسویه) ضمانت‌نامه واردات به دو حالت تقسیم می‌شود:

۱. تسویه ضمانت‌نامه به درخواست بازرگان:

ضمانت‌نامه صرفا در صورتی با درخواست بازرگان پیش از سررسید قابل تسویه است که هیچ مقداری تامین ارز یا اظهار به گمرک نشده باشد. در این صورت به میزان بدهی مالیاتی و گمرکی از ضمانت‌نامه ضبط و الباقی تسویه می‌شود و ثبت سفارش تعلیق می‌گردد. همچنین در صورتی که اظهار یا تامین ارز روی پرونده صورت گرفته باشد و میزان ضبط ضمانت‌نامه مطابق بند ۵ صفر باشد، در صورت تایید سازمان توسعه تجارت، ضمانت‌نامه ابطال می‌گردد.

۲. تسویه ضمانت‌نامه بصورت سیستمی در تاریخ سررسید:

در صورتیکه ضمانت‌نامه بازرگان قبل از اتمام اعتبار ضمانت‌نامه توسط خودش تسویه نشده باشد، در زمان سررسید نیز اگر همان شرایط حالت تسویه به درخواست متقاضی برقرار بود به همان صورت اقدام می‌شود و اگر تامین ارز یا اظهار گمرکی پرونده مورد نظر صورت گرفته باشد، در زمان سررسید میزان ضبط ضمانت نامه طبق رابطه «بند ۵» محاسبه می‌گردد. در این صورت مبلغ مورد نظر برای ضبط طبق رابطه «بند ۵» محاسبه و ضبط می‌گردد. همچنین مابقی ضمانت نامه مسترد و ضمانت نامه ابطال می‌شود.

IRANIMPEX
IRAN|IMPEX
www.iranimpex.com | @iranimpex (t.me/iranimpex)
CamScanner